

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE SZKOLNE – KLASA 8

Uczniów obowiązują wiadomości i umiejętności nabyte w klasach IV - VI.

(Ocenę wyższą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania ocen niższych – pozytywnych).

OCENA CELUJĄCA

Otrzymuje ją uczeń, którego wiedza i umiejętności są znaczące:

- kreatywnie, samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,
- proponuje oryginalne rozwiązania,
- wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne, cechują się dojrzałością myślenia,
- nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej, literackiej i kulturalnej rzeczywistości,
- bierze udział w konkursach (literackich, ortograficznych, teatralnych lub innych); osiąga w nich sukcesy w szkole i poza szkołą,
- podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach szkolnych,
- twórczo rozwiązuje problemy i zagadnienia związane z omawianymi lekturami,
- prezentuje wysoki poziom wiedzy i erudycji interdyscyplinarnej,
- krytycznie ocenia i wartościuje treści, zachowania i postawy przedstawione w utworach w odniesieniu do systemu moralnego i etycznego,
- interpretuje głośno wygłaszany z pamięci lub czytany tekst, uwzględniając funkcję zastosowanych środków

OCENA BARDZO DOBRA

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Czytanie utworów literackich

Uczeń:

- wykazuje się szczegółową znajomością treści lektur
- interpretuje utwór, wykorzystując potrzebne konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze
- poddaje refleksji problematykę egzystencjalną w poznawanych tekstach, hierarchizuje wartości, do których odwołuje się utwór
- bezbłędnie rozpoznaje rodzaje literackie: epikę lirykę i dramat,
- określa wszystkie cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i klasyfikuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju i gatunku literackiego,
- świadomie posługuje się terminami pamiętnik, komedia, fraszka, sonet, pieśń, tren, ballada, epepeja, tragedia, umiędąc wymienić ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich,
- rozpoznaje w tekście literackim: neologizm, eufemizm, porównanie homeryckie, inwokację, symbol, alegorię i poprawnie określa ich funkcje,
- zna pojęcie komizmu i ironii, rozpoznając jego rodzaje w tekstach oraz określa ich funkcje,
- właściwie wskazuje w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji,
- samodzielnie określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich,
- w swoich poprawnych językowo i komunikatywnych wypowiedziach wykorzystuje interpretację utworów literackich, by odwołać się do wartości uniwersalnych związanych z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji.

2. Odbiór tekstów kultury

Uczeń:

- prawidłowo wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego,
- poprawnie porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie,
- samodzielnie i twórczo interpretuje dzieła sztuki (obraz, grafikę, rzeźbę, fotografię), - dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką i poprawnie określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa,
- rozpoznaje gatunki dziennikarskie: reportaż, wywiad, felieton, artykuł i właściwie określa ich podstawowe cechy,
- samodzielnie znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych.

II. Kształcenie językowe

1. Gramatyka języka polskiego

Uczeń:

- zna wpływ narządów mowy na powstawanie różnych rodzajów głosek, potrafi je klasyfikować
- wyjaśnia mechanizm upodobnień fonetycznych, uproszczeń grup spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie, potrafi wskazać wynikające z nich rozbieżności między mową a pismem,
- rozpoznaje wypowiedzenia wielokrotnie złożone, potrafi je analizować
- poprawnie odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie, - rozumie i właściwie stosuje zasady dotyczące wyjątków od reguły polskiego akcentu.
- wyjaśnia i potrafi wykorzystać wiedzę dotyczącą akcentu zdaniowego

2. Zróżnicowanie języka

Uczeń:

- dostrzega zróżnicowanie słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (np. terminy naukowe, archaizmy, kolokwializmy),
- poprawnie wyjaśnia, na czym polega archaizacja języka
- właściwie rozpoznaje i podaje przykłady wyrazów rodzimych i zapożyczonych
- zna i poprawnie używa nazw osobowych i miejscowych, rozpoznaje rodzaje nazw miejscowych
- zawsze używa poprawnych form gramatycznych imion, nazwisk nazw miejscowych, nazw mieszkańców
- wykorzystuje różne sposoby wzbogacania słownictwa,
- rozumie i określa, czym jest treść i zakres znaczeniowy wyrazu
- rozumie pojęcie stylu i bezbłędnie rozpoznaje styl: potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy, publicystyczny

3. Komunikacja językowa i kultura języka

Uczeń

- rozumie, na czym polega norma językowa i zawsze stosuje ją poprawnie w wypowiedziach.,
- umie wskazać błąd językowy i go poprawić
- zna zasady dobrego stylu, bezbłędnie je stosuje
- rozróżnia różne style i odmiany języka, umie je wykorzystać w swych wypowiedziach pisemnych

4. Ortografia i interpunkcja

Uczeń:

- wykorzystuje wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz w tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych,
- w swoich wypowiedziach poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne,
- wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek

twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych,

- zna zasady pisowni wyrazów nieodmiennych i pisowni partykuły „nie” z różnymi częściami mowy i poprawnie je stosuje.

III. Tworzenie wypowiedzi.

1.Elementy retoryki

Uczeń:

- sprawnie gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi;- bezbłędnie redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi,
- tworzy poprawną wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami,
- rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych,
- wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki,
- odróżnia przykład od argumentu,
- przeprowadza prawidłowe wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego,
- zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie,
- poprawnie rozpoznaje i rozróżnia środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych oraz właściwie określa ich funkcję,
- rozpoznaje manipulację językową i przeciwstawia jej zasady etyki wypowiedzi.

2. Mówienie i pisanie

Uczeń:

- tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka, podanie, przemówienie, wywiad, życiorys, CV, list motywacyjny, recenzja
- poprawnie formułuje pytania do tekstu,
- poprawnie pisze i wygłasza przemówienia
- wie, na czym polega parafraza tekstu, bezbłędnie parafrazuje teksty
- czyta i recytuje utwór literacki w interpretacji zgodnej z jego tematem i stylem

IV. Samokształcenie

Uczeń:

- korzysta z informacji z poszanowaniem praw autorskich,
- samodzielnie i z pomocą nauczyciela rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania,
- uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie,
- rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania komunikatywnych, poprawnych opinii.

OCENA DOBRA:

I. Kształcenie literackie i kulturowe

1. Czytanie utworów literackich

Uczeń:

- wykazuje się znajomością treści lektur
- odczytuje tekst na poziomie przenośnym
- określa nadawcę i odbiorcę tekstu
- wyjaśnia motywy postępowania bohaterów – potrafi odnieść się do ogólnie przyjętych wzorców
- określa problematykę egzystencjalną tekstów, nazywa wartości uniwersalne, do których odwołuje się utwór, prezentuje swoje refleksje
- bezbłędnie rozpoznaje rodzaje literackie: epikę lirykę i dramat,

- określa główne cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i klasyfikuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju,
- świadomie posługuje się terminami pamiętnik, komedia, fraszka, sonet, pieśń, tren, ballada, epepeja, tragedia, wymienia ich najważniejsze cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich,
- rozpoznaje w tekście literackim: neologizm, eufemizm, inwokację, symbol, porównanie homeryckie, inwokację, alegorię i określa ich funkcje,
- zna pojęcie ironii, poprawnie odnajduje ją w tekście;
- właściwie określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich,
- w swoich poprawnych językowo i komunikatywnych wypowiedziach wykorzystuje interpretację utworów literackich, często odwołuje się do wartości uniwersalnych.

2. Odbiór tekstów kultury.

Uczeń:

- właściwie wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego,
- sprawnie porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie,
- w większości samodzielnie interpretuje dzieła sztuki (obraz, grafikę, rzeźbę, fotografię),
- dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką i wskazuje główne funkcje tych rodzajów piśmiennictwa,
- rozpoznaje gatunki dziennikarskie: reportaż, wywiad, artykuł, felieton i określa ich podstawowe cechy.

II. Kształcenie językowe

1. Gramatyka języka polskiego

Uczeń:

- poprawnie klasyfikuje głoski w języku polskim
- rozumie i wyjaśnia mechanizm upodobnień fonetycznych, uproszczeń grup spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie, pojmuje również wynikające z nich rozbieżności między mową a pismem,
- rozpoznaje wypowiedzenia wielokrotnie złożone, analizuje je
- poprawnie odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie.
- rozumie i stosuje zasady dotyczące akcentowania wyrazów i zdań, zna wyjątki od reguły polskiego akcentu

2. Zróżnicowanie języka

Uczeń:

- dostrzega zróżnicowanie słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo
 - o ograniczonym zasięgu (np. terminy naukowe, archaizmy, kolokwializmy),
- stosuje sposoby wzbogacania słownictwa,
- rozumie czym jest treść i zakres znaczeniowy wyrazów
- rozumie znaczenie homonimów.
- zna nazwy osobowe i miejscowe, wymienia rodzaje nazw miejscowych
- zwykle używa poprawnych form gramatycznych imion, nazwisk nazw miejscowych, nazw mieszkańców
- potrafi wyjaśnić, na czym polega archaizacja języka
- odróżnia wyrazy rodzime i zapożyczenia

3. Komunikacja językowa i kultura języka

Uczeń

- rozumie, na czym polega grzeczność językowa i zawsze stosuje ją w wypowiedziach.
- rozumie, czym jest norma językowa i ją stosuje
- zna zasady dobrego stylu i je stosuje
- rozróżnia różne style i odmiany języka

4. Ortografia i interpunkcja

Uczeń:

- wykorzystuje wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz w tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych,
- stosuje odpowiednie znaki interpunkcyjne,
- wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych,
- zna zasady pisowni wyrazów nieodmiennych i pisowni partykuły „nie” z różnymi częściami mowy i poprawnie je stosuje.

III. Tworzenie wypowiedzi.

1. Elementy retoryki

Uczeń:

- sprawnie gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi,
- tworzy poprawną wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami,
- rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych,
- odróżnia przykład od argumentu,
- przeprowadza prawidłowe wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego,
- zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, uzasadnia własne zdanie,
- poprawnie rozpoznaje środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych,
- rozpoznaje manipulację językową i przeciwstawia jej zasady etyki wypowiedzi.

2. Mówienie i pisanie

Uczeń:

- tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka, podanie, przemówienie, wywiad, życiorys, CV, list motywacyjny, recenzja
- poprawnie formułuje pytania do tekstu.
- czyta tekst, recytuje utwór w interpretacji zgodnej z jego zawartością treściową
- pisze i wygłasza przemówienie
- wie, co to jest parafraza tekstu, poprawnie parafrazuje tekst

IV. Samokształcenie

Uczeń:

- korzysta z informacji z poszanowaniem praw autorskich,
- rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania,
- uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie,
- rozwija umiejętność formułowania komunikatywnych, poprawnych opinii.

OCENA DOSTATECZNA

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Czytanie utworów literackich

Uczeń:

- wykazuje się ogólną znajomością treści lektur
- wskazuje związek problematyki utworów literackich z życiem, opisuje wartości, do których odwołuje się utwór
- zapoznaje się ze wskazanym przez nauczyciela kontekstem utworu, stara się powiązać utwór ze swoją wiedzą na temat historii i kultury
- rozpoznaje rodzaje literackie: epikę lirykę i dramat,
- określa główne cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i klasyfikuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju,
- posługuje się terminami pamiętnik, komedia, fraszka, sonet, pieśń, tren, ballada, tragedia, epepeja, umiejąc wymienić ich podstawowe cechy,
- poprawnie wskazuje elementy dramatu (rodzaj) wypowiadając się posługuje się terminami: akt, scena, monolog, dialog,
- rozpoznaje w tekście literackim symbol i poprawnie określa jego funkcje,
- zna pojęcie komizmu i ironii,
- określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich,
- w swoich wypowiedziach wykorzystuje interpretację utworów literackich., wskazuje wartości uniwersalne w utworze

2. Odbiór tekstów kultury.

Uczeń:

- poprawnie wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego,
- w większości samodzielnie interpretuje dzieła sztuki (obraz, grafikę, rzeźbę, fotografię),
- dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką,
- rozpoznaje gatunki dziennikarskie: reportaż, wywiad, artykuł, felieton.

II. Kształcenie językowe

1. Gramatyka języka polskiego

Uczeń:

- zna klasyfikację głosek w języku polskim
- rozumie mechanizm upodobnień fonetycznych, uproszczeń grup spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie,
- pojmuje wynikające z nich rozbieżności między mową a pismem,
- rozpoznaje wypowiedzenia wielokrotnie złożone,
- poprawnie odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie.
- zna zasady akcentowania wyrazów w języku polskim oraz wyjątki, wie, co to akcent zdaniowy

2. Zróżnicowanie języka

Uczeń:

- dostrzega zróżnicowanie słownictwa,
- rozumie pojęcie stylu, rozpoznaje styl potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy
- rozumie znaczenie homonimów.
- zna nazwy osobowe i miejscowe, rodzaje nazw miejscowych
- używa poprawnych form gramatycznych imion, nazwisk nazw miejscowych, nazw mieszkańców

3. Komunikacja językowa i kultura języka

Uczeń

- rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach.
- zna pojęcie norma językowa, stosuje ją w swoich wypowiedziach

4. Ortografia i interpunkcja

Uczeń:

- wykorzystuje wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz w tematach fleksyjnych wyrazów odmiennej,
- stosuje odpowiednie znaki interpunkcyjne,
- zna zasady pisowni wyrazów nieodmiennych i pisowni partykuły „nie” z różnymi częściami mowy i poprawnie je stosuje.

III. Tworzenie wypowiedzi.

1. Elementy retoryki

Uczeń:

- gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi,
- tworzy poprawną wypowiedź, stosuje odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję,
- rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych,
- odróżnia przykład od argumentu,
- zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, prezentuje własne zdanie,
- poprawnie rozpoznaje środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych.

2. Mówienie i pisanie

Uczeń:

- tworzy w większości spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka, podanie, przemówienie, wywiad, życiorys, CV, list motywacyjny, recenzja
 - poprawnie formułuje pytania do tekstu.
- rozumie, co to jest parafraza, parafrazuje teksty
- recytuje utwór literacki, czyta podejmując próbę interpretacji z uwzględnieniem tematu i wyrażonych emocji

IV. Samokształcenie

Uczeń:

- korzysta z informacji z poszanowaniem praw autorskich,
- uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie,
- rozwija umiejętność formułowania komunikatywnych, poprawnych opinii.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

I. Kształcenie literackie i kulturowe

1. Czytanie utworów literackich

Uczeń:

- wykazuje się podstawową znajomością lektur szkolnych
- odczytuje tekst na poziomie dosłownym
- rozpoznaje w tekście najważniejsze informacje
- zauważa związek problematyki utworu z życiem i uniwersalnymi wartościami
- wiąże czytany utwór ze wskazanym przez nauczyciela kontekstem

- rozpoznaje rodzaje literackie: epikę lirykę i dramat,
- klasyfikuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju, próbuje nazywać gatunki literackie (pamiętnik, fraszka, sonet, pieśń, tren, ballada, epepeja, tragedia) i ich cechy
- w większości poprawnie wskazuje elementy dramatu (rodzaj)
- rozpoznaje w tekście literackim symbol, porównanie homeryckie, inwokację, neologizm, archaizm)
- w swoich wypowiedziach próbuje wyrazić interpretację utworów literackich.

2.Odbiór tekstów kultury

Uczeń:

- poprawnie wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego,
- pomocą nauczyciela interpretuje dzieła sztuki (obraz, grafikę, rzeźbę, fotografię),
- dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką.
- rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad, artykuł, reportaż

II. Kształcenie językowe.

1.Gramatyka języka polskiego

Uczeń:

- stara się klasyfikować głoski (samogłoska – spółgłoska, twarda – miękka, dźwięczna – bezdźwięczna, ustna - nosowa)
- zauważa mechanizm upodobnień fonetycznych, uproszczeń grup spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie oraz wynikające z nich rozbieżności między mową a pismem
- rozpoznaje wypowiedzenia wielokrotnie złożone.
- zna zasady akcentowania wyrazów w języku polskim, stara się je stosować

2.Zróżnicowanie języka

Uczeń

- dostrzega zróżnicowanie słownictwa.
- stara się odróżniać wyrazy zapożyczone i rodzime
- wskazuje nazwy osobowe i miejscowe, dostrzega rodzaje nazw miejscowych
- stara się używać poprawnych form gramatycznych imion, nazwisk nazw miejscowych, nazw mieszkańców
- zauważa różnice między stylami: potocznym, urzędowym, artystycznym, naukowym

3. Komunikacja językowa i kultura języka

Uczeń

- rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stara się ją stosować w wypowiedziach.
- zna i próbuje stosować zasady dobrego stylu
- rozumie, co to jest i próbuje poprawiać popełnione błędy językowe

4.Ortografia i interpunkcja

Uczeń

- stosuje odpowiednie znaki interpunkcyjne.
- stara się stosować wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych orza tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych
- zna zasady pisowni „nie” z różnymi częściami mowy, próbuje je stosować

III. Tworzenie wypowiedzi

1.Elementy retoryki

Uczeń:

- przy pomocy nauczyciela gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi,
- tworzy w większości poprawną wypowiedź, stosuje odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję,
- uzasadnia własne zdanie
- stara się rozpoznać środki manipulacji językowej.

2.Mówienie i pisanie

Uczeń:

- próbuje tworzyć w większości spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka, podanie, przemówienie, wywiad ,życiorys, CV, list motywacyjny, recenzja
- poprawnie formułuje pytania do tekstu.
- wygłasza z pamięci tekst literacki, czyta płynnie
- wie, na czym polega parafraza tekstu, próbuje jej dokonać

IV. Samokształcenie

Uczeń:

- korzysta z informacji z poszanowaniem praw autorskich,
- uczestniczy w życiu kulturalnym w swoim regionie,
- rozwija umiejętność formułowania komunikatywnych, poprawnych opinii.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych; w związku z tym nie jest w stanie wykonać, nawet z pomocą nauczyciela, zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak aktywności w dążeniu do zdobycia wiedzy i umiejętności nie rokuje osiągnięcia postępu.

Lektury obowiązkowe z podstawy programowej dla klasy 8:

- A. Kamiński, „Kamienie na szaniec”
- A. Mickiewicz, „Sonety krymskie” (wybrany utwór), „Pan Tadeusz” (całość)
- A. de Saint-Exupery, „Mały Książę”
- H. Sienkiewicz, „Quo vadis”
- S. Żeromski, „Syzyfowe prace”
- S. Mrożek, „Artysta”
- M. Wańkiewicz, „Tędy i owędy” (wybrany reportaż)
- K.K. Baczyński, wiersze
- S. Barańczak, wiersze
- J. M. Rymkiewicz, wiersze
- W. Szymborska, wiersze

Lektury uzupełniające z podstawy programowej dla klasy 8:

- M. Białoszewski, „Pamiętnik z powstania warszawskiego” (fragmenty)
- A. Fiedler, „Dywizjon 303”
- B. Kosmowska, „Połączana rybka”
- JanPaweł II, „Przekroczyć próg nadziei” (fragmenty)

N. H. Kleinbaum, „Stowarzyszenie umarłych poetów”
E.-E. Schmitt, „Oskar i pani Róża”
M. Wańkiewicz, „Monte Cassino” (fragmenty)
K. Lanckorońska, „Wspomnienia wojenne” (fragmenty)